

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
De heer De heer Atsma
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

E. Bron
BEL/BOSE

Doorkiesnummer (023) 514 4649

brone@noord-holland.nl

VERZONDEN 24 NOV. 2010

115

Betreft: Stand van zaken regionale uitvoeringsdiensten Noord-Holland

Geachte heer Atsma,

Kenmerk
2010-62871

17 NOV. 2010

Zoals besloten tijdens het landelijke bestuurlijk overleg van 24 juni 2010 wordt u geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de oprichting van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) in Noord-Holland en de aanpassingen van het in december 2009 gedane voorstel.

Uw kenmerk

Overeenkomstig de afspraak in de package deal "Mans/Eindbeeld en bevoegdheidsverdeling WABO" van 16 juni 2009 heeft het college in december 2009 een voorstel voor geografische indeling en juridische vormgeving van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) in Noord-Holland ingediend (ons kenmerk 2009-67371). Dit voorstel was provinciedekkend - alle zestig Noord-Hollandse gemeenten nemen deel.

Het voorstel behelst drie juridische entiteiten. Twee regio's, Noord-Holland Noord en het Gooi en de Vechtstreek, houden hierbij de schaal van de veiligheidsregio aan. Voor de regio Noordzeekanaalgebied + (NZKG+), bestaande uit de drie veiligheidsregio's Zaanstreek-Waterland, Kennemerland en Amsterdam-Amstelland, wijkt de schaalgrootte af van de veiligheidsregio, maar wordt de buitengrens van de drie veiligheidsregio's aangehouden. Hiermee wordt recht gedaan aan de samenhang en complexe problematiek van de internationale zee- en luchthaven. Voor wat betreft de juridische vorm wordt voor de juridische entiteiten in beginsel uitgegaan van een openbaar lichaam conform de Wgr.

In het voorstel van december 2009 is eveneens aangegeven dat de provincie vanuit de partnerrol mogelijkheden ziet voor het onderbrengen van haar taken in de RUD NZKG+, mits er aan de voor haar essentiële voorwaarden - robuuste schaalgrootte, voldoende kritieke massa, efficiëntie en effectiviteit - wordt voldaan.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Ceylonpoort 5-25
Haarlem [2037 AA]
www.noord-holland.nl

Ontwikkelingen in Noord-Holland

Een aantal gemeenten in Noord-Holland heeft na indiening van het voorstel andere, variërende geluiden laten horen. Zo hebben gemeenten ruimte gevraagd om na de vaststelling van de kwaliteitscriteria alsnog tot een andere schaalgrootte van een RUD te komen en wensten gemeenten ruimte te krijgen om op Wgr-niveau, dus kleiner dan de schaal van de veiligheidsregio, een RUD te kunnen vormen. Specifiek voor de regio Noordzeekanaalgebied+ geldt dat een aantal gemeenten heeft aangegeven zich niet te kunnen vinden in de door de provincie en enkele andere gemeenten voorgestane RUD voor het gehele gebied.

Vanwege de broosheid van het voorstel en teneinde de regering goed uit te kunnen voeren, werd in januari 2010 per brief aangedrongen op duidelijke besluiten vanuit het Rijk (kenmerk 2010-570). Gevraagd werd om duidelijke besluiten te nemen over:

- de juridische verankering van de kwaliteitscriteria;
- de juridische verankering van de overige aspecten van de package deal, zodat recht wordt gedaan aan het totale pakket aan afspraken;
- de regio-indeling en de juridische vormgeving van de RUD's;
- de voorkeur van een aantal gemeenten om ook voor wat betreft de basistaken slechts op contractbasis deel te nemen, versus deelname aan een gemeenschappelijke regeling;
- de financiële bijdrage vanuit het Kabinet in de totstandkoming van de RUD's.

Landelijke ontwikkelingen

De gevraagde besluiten zijn slechts ten dele genomen tijdens bestuurlijk overleg op 27 januari 2010 tussen de ministers van VROM en Justitie met bestuurders van het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen. Tijdens het bestuurlijk overleg zijn onder meer alle provinciale voorstellen voor regio-indeling aanvaard. Echter, duidelijke besluiten met betrekking tot juridische verankering van de kwaliteitscriteria en overige aspecten van de package deal zijn niet genomen. Dit geldt eveneens voor financiële bijdragen vanuit het Kabinet.

Vervolgens is in maart 2010 tijdens de behandeling van de Invoeringswet WABO in de Eerste Kamer een motie aangenomen van het lid Huijbregts-Schiedon c.s. Deze motie stelt dat de vormgeving en realisatie van de RUD's niet bij wet dient te worden opgelegd, daar het primaat bij de gemeenten moet liggen om samen met de provincie inhoud, schaal en vorm van samenwerking, bijvoorbeeld in een regionale uitvoeringsdienst te kiezen, en dat de regering daar geen hypotheek op mag leggen.

Daarna werd tijdens een ambtelijk overleg tussen IPO, VNG, Waterschappen en VROM op 31 maart/1 april 2010 (beter bekend als het Zeister beraad) de package deal als belangrijk referentiepunt herbevestigd, evenals de wil tot samenwerking. Echter, eveneens werd geconstateerd dat er behoefte is om meer ruimte te bieden aan ambities van individuele partijen voor regionaal maatwerk, maar dat er tegelijkertijd grenzen moeten zijn, willen overheden met elkaar ambities realiseren.

Eind april 2010 is in de Tweede Kamer de motie-Boelhouwer aangenomen die de regering verzoekt om erop toe te zien dat er een structurele oplossing komt voor de problemen bij de uitvoering waarbij de kwaliteit van de uitvoering geborgd wordt en met de koepels een route wordt afgesproken om tot een robuuste structuur van uitvoeringsdiensten in regio en gemeenten te komen en de uitvoering van het omgevingsrecht te laten voldoen aan concrete kwaliteitseisen en over de voortgang hiervan de Kamer te informeren. Voorts overweegt de motie onder meer dat als het proces van onderop niet leidt tot een structurele oplossing van de problemen een wettelijke verplichting moet worden heroverwogen.

Uiteindelijk heeft het Zeister beraad geleid tot een bestuurlijk overleg op 24 juni 2010 tussen de ministers van VROM en Justitie met bestuurders van het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen. Tijdens dit overleg is het bottom-up proces nogmaals bevestigd en is geconcludeerd dat binnen een aantal randvoorwaarden ruimte is voor regionaal maatwerk bij de vorming van RUD's onder regie van de provincies. Daarbij is besloten om in het najaar van 2010 de balans van het bottom-up proces en het regionaal maatwerk op te maken aan de hand van door de provincies te verstrekken informatie over eventuele aanpassingen van de in december ingediende voorstellen. Deze resultaten zullen worden besproken in een nog te plannen bestuurlijk overleg.

Stand van zaken bottom-up proces Noord-Holland

Zoals vermeld is het Noord-Hollandse voorstel aan erosie onderhevig. Door de landelijke ontwikkelingen – met name de motie in de Eerste Kamer – is het provinciedekkende beeld uit het voorstel van december 2009 op dit moment niet haalbaar; sommige gemeenten zijn niet aangehaakt bij het proces om te komen tot RUD's. Bovendien is nu een ontwikkeling gaande die leidt tot meer RUD's in Noord-Holland dan in het voorstel van december 2009 was voorzien. Hieronder zal per regio de stand van zaken worden geschetst.

NZKG+-gebied

In het NZKG+-gebied is het reeds ingezette proces vervolgd met die gemeenten waar draagvlak is. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat vijf

partijen in juni 2010 bestuurlijk de intentie hebben uitgesproken om een RUD op te richten. Deze partijen zijn: de gemeenten Amsterdam, Haarlemmermeer, Velsen en Zaanstad en de provincie Noord-Holland. Met deze partijen wordt in principe recht gedaan aan de samenhang en complexe problematiek van de internationale zee- en luchthaven. De overige gemeenten uit het NZKG+-gebied zijn vooralsnog niet aangehaakt.

Momenteel wordt gewerkt aan een businesscase op basis waarvan de bestuurders van de vijf partijen een besluit tot daadwerkelijke oprichting van een RUD zullen nemen. In de businesscase worden de financiële, personele, organisatorische en bestuurlijk-juridische consequenties uitgewerkt. Het besluit tot oprichting zal in het voorjaar van 2011 worden genomen. Beoogd wordt dat per 1 januari 2012 een RUD is opgericht.

Noord-Holland Noord

In de veiligheidsregio Noord-Holland Noord, bestaande uit de Wgr-regio's West-Friesland, Noord-Kennemerland en Kop van Noord-Holland, zijn kwaliteitsonderzoeken per regio uitgevoerd. Hiermee is inzicht verkregen in de omvang en kwaliteit van uitvoering van de basistaken en overige taken op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Op basis van de resultaten van deze onderzoeken heeft men per Wgr-regio besloten om een business case op te stellen. Met behulp van deze businesscases wenst men inzicht te verkrijgen in de haalbaarheid van een RUD op Wgr-schaal. In deze businesscases worden onder andere de financiële, personele, organisatorische en bestuurlijk-juridische effecten uitgewerkt. Het laten plaatsvinden van de businesscases dient nog wel bekrachtigd te worden in de verschillende colleges van B & W. Eerder dit jaar is in bestuurlijk overleg tussen de drie Wgr-regio's en de provincie afgesproken dat de door de regio's beoogde RUD's op Wgr-schaal worden getoetst aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria. Daarbij is vanuit de regio's de bereidheid uitgesproken om, indien blijkt dat het kwaliteitsniveau niet toereikend is op regionale schaal, deze op de schaal van de veiligheidsregio te borgen. Twee gemeenten in West-Friesland laten een terughoudende beweging zien.

Het Gooi en de Vechtstreek

In het Gooi en de Vechtstreek, ten slotte, is tijdens bestuurlijk overleg eind september besloten een verkenningsonderzoek uit te voeren in welke vorm en met welke taken een RUD robuust genoeg is om te voldoen aan de kwaliteitseisen. In het najaar is een plan van aanpak met betrekking tot dit verkenningsonderzoek gereed. Het verkenningsonderzoek dient uiterlijk in februari 2011 uitgevoerd te zijn.

Tot slot

Het uitgangspunt voor de businesscases is de overdracht van minimaal het basistakenpakket.

Conclusie

Binnen alle regio's is beweging waarneembaar. Echter, er zijn ook de nodige verschillen ten opzichte van het ingediende voorstel van december 2009. Een provinciedekkend beeld is momenteel niet realistisch en er lijken meer RUD's te komen dan in het voorstel van december 2009 was voorzien. Bovendien lijkt het op dit moment onwaarschijnlijk dat op 1 januari 2012 RUD's zijn opgericht in Noord-Holland. Om te voorkomen dat er witte vlekken ontstaan en daarmee de kwaliteit niet overal voldoende geborgd wordt, is het dus van groot belang dat:

- er een juridische verankering van de kwaliteitscriteria komt zoals afgesproken in de package deal, evenals een juridische verankering van de overige aspecten van de package deal;
- de provincie de bevoegdheid krijgt om daar waar nodig deelname in een RUD af te dwingen op basis van hetgeen in de package deal is overeengekomen;
- duidelijkheid wordt geboden met betrekking tot de voorkeur van een aantal gemeenten om ook voor wat betreft de basistaken slechts op contractbasis deel te nemen, versus deelname aan een gemeenschappelijke regeling;
- er een financiële bijdrage komt vanuit het Kabinet in de totstandkoming van de RUD's.

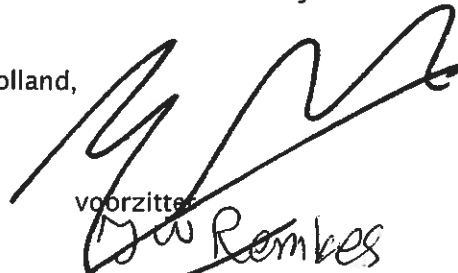
Bovenstaande besluiten en maatregelen zijn noodzakelijk om een landelijk dekkend beeld van RUD's te garanderen en het proces te bespoedigen. U wordt dan ook gevraagd om tijdens een nog te plannen bestuurlijk overleg bovenstaande besluiten en maatregelen te nemen. Wanneer de package deal met betrekking tot RUD's niet als totaal wordt gegarandeerd, blijft de noodzakelijke kwaliteitsverbetering in de uitvoering achter.

Deze brief is in afschrift verzonden aan de ministers van Veiligheid en Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

H.W.M. Oppenhuis de Jong

voorzitter
G.W. Remkes

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

